

1. Twee keurige meisjes

‘Hé Duuf.’

‘Wat is er?’

‘Weet je wat mij lachen lijkt?’

Het is vrijdagmiddag na school en we zitten bij de Paarse Plas.

We dat zijn Rifka en ik. En Rifka is mijn beste vriendin. Ze verzint dingen, dat doet ze altijd.

‘Mijn vader is vannacht overleden.’

‘Wát?’

‘Geintje.’

Dat soort dingen, maar ook dingen om te doen.

‘Zullen we gaan roken?’

‘Hoezo?’

‘Lijkt me wel lachen.’

Mij leek het niet lachen, en het was ook niet lachen. Maar we gingen het wel doen. Roken. Ik wist zeker dat Rifka het al eerder had gedaan. Ik moest de hele tijd hoesten. Zij niet.

‘Je doet het niet goed jij,’ zei Rifka.

‘Hoe moet het dan?’

‘Geef hier.’ Rifka nam de sigaret. We deelden er één. We hadden er ook maar één. Die had Rifka gestolen, van meester Paul. Het pakje lag gewoon op zijn bureau. ‘Eentje merkt ie niks van,’ zei Rifka. We stonden achter het fietsenschuurtje, vlak na schooltijd.

‘Kijk,’ zei Rifka. ‘Zo.’ Ze zoog. Het zag er goed uit, zoals je aan een sigaret hóórt te zuigen. ‘Zie je nou?’ zei Rifka.

Ik vroeg me af waar alle rook was gebleven die ze net uit de sigaret had gezogen.

‘Duuf,’ zei Rifka. ‘Moet je opletten.’ Ze deed haar kin een klein

stukje omhoog en riep: 'Ik ben een draak!'

Ja hoor, daar kwam de rook. Nu pas, uit haar neusgaten.

Rifka was echt een draak.

Ik ben Duuf. Of Duuk. Dat zeggen ze allebei, omdat ik Duveke heet. Rifka vindt het een keurige naam.

'Net zo keurig als de mijne,' zei ze. 'Rifka en Duveke zijn twee keurige meisjes.'

'Hoe bedoel je?'

'Gewoon,' zei Rifka. 'Vind jij van niet dan?'

'Jawel.'

Soms zegt Rifka zomaar rare zinnen. Maar we zijn het wel echt hoor, keurige meisjes. Dat roken toen die ene keer had niks te betekenen.

Een andere keer belden we de Kindertelefoon, maar dat had ook niks te betekenen. We vonden het gewoon lachen.

'Ik ben zwanger,' zei Rifka.

'Hoe oud ben je?' vroeg de mevrouw van de Kindertelefoon.

'Twaalf,' zei Rifka.

We waren bij haar thuis. De telefoon stond op de speaker, zodat ik alles kon horen. Rifka keek naar mij en deed haar wijsvinger op haar lippen. Ik kreeg het er warm van.

'Het is ontzettend goed dat je de Kindertelefoon belt,' zei de mevrouw. Ze deed heel lief. Ze zei dat ze Rifka een dapper meisje vond. Ze vroeg of Rifka haar wilde vertellen van wie ze zwanger was.

'Dat durf ik niet,' zei Rifka.

De mevrouw begreep het. Ze deed nog liever. Ze zei dat ze heel graag wilde helpen, dat ze er daar immers voor was. Rifka knipoogde naar mij. Ik voelde mijn hart bonken. De mevrouw had gelijk. Rifka was echt heel dapper.

‘Het is familie,’ zei Rifka door de telefoon.

De mevrouw zei niks. Misschien schrok ze ervan. *Ik* schrok ervan. We hadden van tevoren helemaal niet afgesproken wat Rifka precies zou gaan zeggen.

‘Och meisje,’ zei de mevrouw eindelijk.

Rifka begon te huilen. Dat vond ik zó knap. Er kwamen echte tranen uit haar ogen. En de mevrouw van de Kindertelefoon deed liever en liever. ‘Vertel het me maar,’ zei ze. ‘Als je wilt.’

‘Het is...’ huilde Rifka. Ze wachtte even. Een snik. En daarna zei ze zachtjes: ‘Het is m’n broer.’

Ik kreeg het heel warm. De mevrouw zei weer even niks. Je kon haar hersens dwars door de speaker horen kraken. Als je bij de Kindertelefoon werkt, vertellen mensen vast vaak erge dingen. Dat ze door hun vader worden geslagen, of dat ze door hun moeder worden uitgescholden. Maar dit was wel heel erg. Te erg. Toch had de mevrouw bedacht wat ze moest zeggen. ‘Och meid, lief meisje,’ zei ze. ‘Och jeetje.’

Toen pas zag ik dat Rifka niet huilde, niet meer. Ze lachte! Kei-hard, met tranen van plezier. Rifka kwam niet meer bij. Dus hing ze op.

‘Och jeetje!’ riep Rifka met een gek, hoog stemmetje door de kamer. ‘Jeetje mineetje!’

We kregen de slappe lach. Ik had het niet meer warm. Rifka heeft helemaal geen broer.

Weer een andere keer pakten we alle knikkers van Luuk. Om aan iedereen weg te geven. Maar dat was omdat Luuk *krullenbitch* had gezegd. Tegen Rifka.

‘We zullen dat piemelpikkie eens even een lesje leren,’ zei Rifka.

Ik haalde de knikkers uit Luuks laatje. Een stuk of dertig, allemaal reuzereuzes. Die gaf ik aan Rifka en zij propte ze in de zakken

van haar broek en haar jas. Tijdens de grote pauze klom ze ermee in het kraaiennest. Dat is een soort paal bij ons op het schoolplein, waar je dus in kunt klimmen. Met knikkers.

‘Jij gaat volk verzamelen,’ zei Rifka tegen mij. ‘En dan moet je zeggen dat ik ga strooien.’

Met volk bedoelde ze zo veel mogelijk kinderen. Met strooien bedoelde ze gewoon strooien. Ik deed wat Rifka vroeg. Even later stonden we boven in het kraaiennest. Samen. Beneden in het zand stond iedereen te wachten. Het volk. Veel volk.

‘Wie?’ vroeg Rifka naar beneden. ‘Is de *king*?’

‘Rifka!’ riep het volk.

‘Ik hoor jullie niet!’ zei de king.

‘RIFKA!’ riep het volk weer. Harder nu.

Toen haalde de king een knikker uit haar zak. Een panda. Ze strekte haar arm en opende haar hand. De panda viel loodrecht omhoog in het zand. Het volk dook erbovenop. Twee jongens stootten hun hoofden tegen elkaar. Om die panda. Dat vond Rifka lachen.

‘Wie?’ vroeg ze toen. ‘Wil er nóg een knikker?’

‘Ikke!’ riep het volk.

‘Ikke *king*, bedoelen jullie,’ zei Rifka.

Ja, dat bedoelde het volk. En dus kreeg het nog een knikker.

Rifka is eigenlijk meer een *queen*, maar *king* vond ze veel beter klinken. En dat was natuurlijk ook zo.

De hele pauze lang deed iedereen alles wat Rifka zei. Voor knikkers. Dat was onze wraak. Voor Luuk. Om dat krullenbitch.

Het stopte pas toen de bel al was gegaan. Rifka had alle knikkers gestrooid en Luuk had zelf de laatste gevangen. Een tijger volgens mij, of een panter. In elk geval eentje met een scherp eruit. En die scherp zat al de hele dag in Luuks eigen broekzak.

We noemen het R.D.F. Dat betekent RIF+DUUF FOREVER. Het staat in al onze schoolschriften en op onze tafeltjes en op de achterkant van het fietsenschuurtje. Rifka heeft het ook met een stift onder op het bureau van meester Paul geschreven, maar dat weet ik alleen.

Zij heeft mij en ik heb haar. Meer is er niet, meer hebben we ook niet nodig. We willen niemand anders. De meisjes uit de klas vinden we truttenkoppen en de jongens zijn piemelpikkies.

Toch doet iedereen altijd aardig tegen ons. Dat komt door Rifka. Niet alleen maar omdat je anders al je knikkers kwijt kunt raken. Er is nog een andere reden. Ik kan dat niet goed uitleggen, maar het is dus wel zo. Vriendinnen zijn met Rifka is het hoogste wat je kunt bereiken. Dat is denk ik zo'n beetje wat het is. En daarom wil iedereen dat.

Rifka zelf wil het niet. 'Laat ze allemaal maar de schijt krijgen,' zei ze. 'Het is wij tegen de rest.'

Ik knikte.

'Jij en ik hebben maar één doel, Duuf.'

'Wat dan?'

'Wij twee moeten heersen over het volk der truttenkoppen en piemelpikkies.'

Rifka is de baas van de klas, en als baas beslist ze wanneer en tegen wie we aardig doen. Ik ben Rifka's enige en beste vriendin. Dat is omdat ze alleen mij echt leuk vindt. 'Jij bent geen truttenkop,' zei ze een keer. Ik wist dat natuurlijk wel, toch was het fijn om te horen.

We noemen het R.D.F. En we zijn twee keurige meisjes. Echt waar.

'Hé Duuf.'

'Wat is er?'

'Weet je wat mij lachen lijkt?'

De Paarse Plas dus. Daar zitten we bijna altijd. Gewoon, omdat we

ergens willen zitten. En omdat de Paarse Plas van ons is. Niemand komt daar, behalve wij. Het is een stukje water aan de rand van het bos. Een soort meertje. Er is niks paars aan, toch heet het zo. Ik weet niet waarom. Rifka weet het wel. Of ook niet echt, maar ze verzint dingen. Altijd. Waarom de Paarse Plas de Paarse Plas heet, dat verzint ze dus ook. Steeds een andere reden.

‘Er was eens een jongetje verdwenen,’ vertelde Rifka een keer. ‘Uit het dorp. En die hebben ze toen hier uit de plas gevestig.’

‘O.’

‘Morsdood natuurlijk. Z’n kop was helemaal paars geworden.’

‘Echt?’

‘Van het water.’

Een andere keer heette het paars omdat er een paars monster in had gezwommen. En ook een keer omdat de Duitsers er tijdens de oorlog lijken in hadden gedumpt. ‘De moffen,’ zei Rifka. En dat de plas paars kleurde van al het bloed.

‘Bloed is toch niet paars?’

‘In water wel,’ zei Rifka. Ze wilde het meteen testen. ‘Heb jij iets scherps bij je?’

‘Nee,’ zei ik.

‘Jammer,’ vond Rifka. Ze vond ook dat we voortaan altijd iets scherps bij ons moesten hebben. Voor het geval dat.

‘Een mes?’ vroeg ik.

‘Als het maar scherp is,’ zei Rifka.

Ik zei dat ik mijn fietssleuteltje scherp genoeg vond. Dat was niet slim. Onze fietsen lagen naast ons in het gras. Rifka liep er meteen heen.

‘Kom hier met je hand jij,’ zei ze. Ze haalde mijn sleuteltje uit het slot en wees ermee in mijn richting. Ik wilde niet dat ze mij ging snijden. Dat moest ze maar bij zichzelf doen.

‘Mij best,’ zei Rifka. Ze stroopte de mouw van haar trui op en

haalde het fietssleuteltje in een snelle beweging langs de binnenkant van haar arm. Over dat zachte plekje, daar waar je elleboog zit, maar dan aan de andere kant.

Het bloedde meteen. Niet heel erg, toch schrok ik ervan. Bij dat zachte plekje zitten je dikste aders, en die moeten niet bloeden. Behalve als je om een of andere reden door een dokter geprikt wordt.

‘Of als je een junkie bent!’ riep Rifka. ‘Die spuiten daar hun heroïne.’ Ze liep naar de rand van de plas en hurkte. Ze dompelde haar arm in het water. ‘Zie je wel?’ zei Rifka. ‘Hartstikke paars.’

‘Ja,’ zei ik.

Maar ik kon niet meer kijken, want ik kan niet goed tegen bloed.

‘Nou?’ vraag ik. ‘Wat lijkt je dan lachen?’

Rifka kijkt me geheimzinnig aan. Met zo’n Rifka-blik. Ik ken die blik heel goed. Het betekent dat ze weer eens iets heeft verzonnen.

‘Het lijkt mij nou echt lachen,’ zegt Rifka, ‘om op je eigen begrafenis te zijn.’

‘O,’ zeg ik.

‘Vind je het geen geweldig plan?’ vraagt Rifka.

‘Iedereen is toch op zijn eigen begrafenis?’

Rifka schudt haar hoofd. ‘Ik bedoel dat je *levend* bent,’ zegt ze. ‘Dat je het meemaakt.’

‘Dat bestaat niet.’

‘Hoezo niet?’

‘Je wordt pas begraven als je dood bent.’

Rifka knikt. Dat had ze ook al wel bedacht, maar toch wil ze het.

‘Je kan zo veel willen,’ zeg ik. ‘Het bestaat niet.’

‘Ik denk anders van wel,’ zegt Rifka.

‘Hoe dan?’

‘Dat weet ik nog niet.’

Rifka kijkt me opeens heel serieus aan. Dan vraagt ze: 'Of heb jij misschien een goed idee?'

'Ik?'

'Ja jij. Wie anders?'

Ik zeg niks, want ik heb geen goed idee.

Rifka schudt langzaam haar hoofd. Ze snapt niet waarom alles altijd van haar moet komen. 'Jij kan toch ook een keertje iets verzinnen?'

'Jawel,' zeg ik. 'Maar op je eigen begrafenis zijn bestaat gewoon niet.'

'O nee?'

Nu schud ik mijn hoofd. Rifka lacht. Zoals ze vaak lacht. Niet omdat iets grappig is, maar omdat ze iets beter weet. Rifka weet vaak dingen beter.

'Weet je wat jouw probleem is?' zegt ze.

Ik zeg niks, want ik weet niet wat mijn probleem is.

'Jij denkt klein,' zegt Rifka.

Soms zegt ze zomaar rare zinnen. Klein denken. Ik weet niet wat dat betekent, dus vraag ik wat ze bedoelt.

Rifka doet alsof ze me niet hoort. 'En als je klein denkt,' gaat ze verder, 'bereik je niks in je leven.'

'O.'

'Ja,' zegt Rifka. 'Dat is nou het verschil tussen jou en mij. Jij denkt klein. Ik denk groot.'

Klein denken en groot denken. Zou het echt bestaan?

Rifka zegt: 'Omdat ik dus groot denk, bereik ik wél dingen.'

'Wat voor dingen dan?'

Rifka lacht weer haar lach. 'Ik ga mijn eigen begrafenis meemaken,' zegt ze. 'Want ik wil het. En als ik iets wil, dan gebeurt het.'

Rifka verzint dingen, dat doet ze altijd. Maar ik zou echt niet weten hoe ze dit voor elkaar gaat krijgen.

‘Wacht maar.’ Ze klinkt stoer. ‘Wedden dat ik zó iets heb verzonnen?’

We zijn heel lang stil. We kijken naar het water. Af en toe gooit Rifka er iets in. Een steentje of een takje. De takjes blijven drijven.

‘Hoe ben je eigenlijk op het idee gekomen?’ vraag ik. ‘Om op je eigen begrafenis te zijn?’

Rifka lacht. ‘Dat raad je nooit,’ zegt ze. En meteen daar achteraan, nog voor ik het mag proberen: ‘Door Paardenstaartje.’

Met Paardenstaartje bedoelt ze Mori. Hij zat bij ons op school, in de klas zelfs. Maar nu niet meer. Dat moet ik uitleggen.

2. Het verhaal van Mori (Paardenstaartje)

Mori en zijn moeder kwamen vorig jaar bij ons in het dorp wonen. Nou ja, niet echt *in* het dorp. Meer aan de rand ervan. Maar die rand hoort er wel gewoon bij.

Toen Mori en zijn moeder hier net waren, praatte iedereen erover. Ze woonden eerst in de stad, een vader bestond niet en Mori was geboren met iets aan zijn hart. Iets wat nooit meer over zou gaan.

Mori en zijn moeder gingen in het huis wonen dat vroeger van Fred en Ada Boymans is geweest. Papa noemt het een kast van een huis. Een heel erg grote kast bedoelt hij, want in dat huis zouden wel tien mensen kunnen wonen. En die tien mensen zouden de hele dag kunnen schreeuwen en muziek maken. In de buurt van die kast staan helemaal geen andere huizen. Het is gemaakt van hout en het lijkt een beetje op het huis van Pippi Langkous. Rifka en ik bedachten er een nieuwe naam voor. Of eigenlijk bedacht Rifka die naam. Villa Mori.

Twee maanden geleden zei de moeder van Mori dat ze terug naar de stad wilde. In ons dorp begreep iedereen dat heel goed. Zo'n vrouw alleen in dat enorme huis, dat was natuurlijk niks.

Villa Mori staat nu leeg. Het is gewoon weer het vroegere huis van Fred en Ada Boymans. Maar niet voor Rifka en mij. Wij blijven het altijd Villa Mori noemen.

‘Wat vind jij van Paardenstaartje?’ vroeg Rifka op de dag dat Mori bij ons in de klas was gekomen.

Wij zaten achterin, hij helemaal voorin.

‘Van wie?’

‘Die nieuwe.’

‘Weet ik niet,’ antwoordde ik. ‘Jij?’

‘Volgens mij is Paardenstaartje een heel dom jongetje,’ zei Rifka.

‘Hij heeft iets aan zijn hart,’ zei ik, want dat had mama mij verteld.

Rifka knikte. Ze wist het al. ‘Als je goed kijkt,’ zei ze, ‘kun je dat ook zien.’

‘Van de buitenkant?’

Rifka kneep haar ogen tot spleetjes. Ze keek naar Mori. Ik keek mee.

‘Zie je het?’ vroeg Rifka.

Ik zag zijn lange haar. Een soort van bruin, in een staartje. Bij ons had niemand van de jongens lang haar. En al helemaal niet in een staartje. Maar niemand had ook iets aan zijn hart.

‘Zie je het nou?’

‘Ja,’ zei ik. ‘Ik zie het.’

‘Paardenstaartje is een dom jongetje,’ zei Rifka nog een keer.

‘Koppen dicht daar achterin!’ Dat was meester Paul. Hij bedoelde het half serieus en half voor de grap. Meester Paul bedoelt alles altijd half en half. Rifka vindt hem ook maar een halve meester. Dat zei ze een keer.

‘Ja meneer,’ zei Rifka. ‘Sorry meneer. Het spijt ons meneer.’

Meester Paul grinnikte. Hij vond dat gemeneer blijikbaar best lol-
lig.

Mori kwam niet altijd op school. Hij bleef vaak thuis in zijn villa. Dan was ie ziek. Maar als Mori kwam, konden Rifka en ik nooit genoeg van hem krijgen.

‘Zullen we in de pauze met Paardenstaartje gaan spelen?’ vroeg Rifka.

‘Oké,’ zei ik.

En dan gingen we dat dus doen.

Spelen met Paardenstaartje vonden we lachen. Hij mocht van zijn

moeder op het schoolplein niks gevaarlijks uithalen. Om zijn hart was dat, maar Rifka geloofde het niet.

‘Smoesjes,’ zei ze tegen Mori.

‘Het is echt zo,’ zei hij.

‘Val je dan dood neer?’ vroeg Rifka.

‘Niet meteen,’ antwoordde Mori. ‘Maar na een tijdje misschien wel.’

Rifka keek naar hem. Met haar Rifka-blik. ‘Dat wil ik dan wel eens zien,’ zei ze.

‘Dat kan dus niet,’ zei Mori.

‘Rif.’ Ik duwde Rifka tegen haar schouder. Ik kan niet goed tegen bloed, maar ik kan ook niet goed tegen dooie mensen.

‘Jij wil het toch ook zien, Duuf?’

‘Ik weet niet,’ zei ik. ‘Misschien moeten we iets anders gaan doen.’

Rifka deed alsof ze me niet hoorde. ‘Hé Paardenstaartje,’ zei ze. ‘Durf jij in die boom te klimmen?’

Ze wees. Mori en ik keken omhoog. In de boom hing een tas.

‘Hé!’ riep Mori. ‘Dat is mijn rugzak!’

‘Wat toevallig,’ zei Rifka.

Ik wist niet wanneer ze die tas in de boom had gehangen. Rifka en ik doen veel samen, maar dit dus niet. Het was ook eigenlijk niet echt lachen.

‘Haal ’m eruit!’ zei Mori.

‘Ik?’ vroeg Rifka. ‘Het is toch niet mijn rugzak?’

Dat was waar, maar Mori mocht de boom niet in. Want dan kon hij dood neervallen.

‘Iedereen die in een boom klimt kan dood neervallen,’ zei Rifka. ‘Dat is het risico van het vak.’

Mori liep weg. Ik wist meteen waarom. Hij ging ons verraden.

‘Welnee,’ zei Rifka. Zonder verder nog iets te zeggen hees ze zichzelf omhoog aan de stam van de boom. Ze klom snel, van tak naar

tak. Rifka leek net een aap. Ze was zo weer beneden. Met de tas. Maar toen was meester Paul er ook al. Met Mori. En een ladder.

‘Wat is dit voor gedonder?’ vroeg hij.

‘Er hing een rugzak in de boom,’ zei Rifka.

Mori had gehuild, dat kon je zien. Ik wist zeker dat Rifka het ook zag.

‘Is dat jouw rugzak?’ vroeg meester Paul aan Mori.

‘Ja,’ zei Mori.

Rifka gaf hem de tas.

‘Waarom hang jij rugzakken in bomen?’ vroeg meester Paul toen aan haar.

Rifka schudde haar hoofd. ‘Ik weet echt niet hoe die erin kwam, meester,’ zei ze. ‘Ik heb ’m er alleen maar uitgehaald.’

‘Is dat zo?’ Meester Paul keek mij aan. Ik knikte.

‘We klimmen hier niet in bomen,’ zei meester Paul. ‘Dat is levensgevaarlijk.’

Wij zeiden niks.

‘Als er de volgende keer weer een rugzak in de boom hangt,’ ging meester Paul verder, ‘kom je het gewoon binnen vertellen. En dan lossen we het samen op.’

Dat wilde hij met ons afspreken, dus deden we dat ook.

Meester Paul liep weer weg. Met de ladder. En met Mori. Die had zijn tas op zijn rug gedaan.

‘Wat een dom jongetje hè,’ zei Rifka.

‘Ja,’ zei ik.

Rifka knikte. ‘Paardenstaartje is het domste piemelpikkie van de klas,’ zei ze.

Toen moesten we heel hard lachen, om wat meester Paul had gezegd. *Als er de volgende keer weer een rugzak in de boom hangt.* We kwamen bijna niet meer bij.

‘Ik heb een idee,’ zei Rifka een week na de tas in de boom.

‘Wat dan?’

‘We gaan ervoor zorgen dat Paardenstaartje geen Paardenstaartje meer is.’

Dat klonk aardig.

‘We knippen z’n haar af.’

Dat klonk minder aardig.

‘Waarom?’ vroeg ik.

‘Omdat zijn krachten dan langzaam uit hem zullen vloeien,’ zei Rifka.

Het klonk heel echt zoals ze dat zei, maar ik begreep het niet.

‘Hoe bedoel je?’

‘Hoe bedoel ik *wat?*’

‘Dat van die krachten.’

Rifka was even stil. Toen zei ze: ‘Als we zijn staartje eraf knippen, worden wij zijn meester en dan wordt hij onze slaaf.’

‘Maar als ie dat nou niet wil?’ vroeg ik.

‘Ik wil het,’ zei Rifka. ‘Het is toch lachen?’

Ik wist niet zeker of het lachen was. En ik wist ook niet hoe we het moesten doen, dat haar afknippen. Maar Rifka had alweer iets verzonnen.

‘Op kamp,’ zei ze. ‘Als iedereen slaapt.’

‘Durf je dat?’ vroeg ik.

‘Wij durven alles,’ zei Rifka. ‘Ja toch, Duuf?’

Kamp was pas over een maand. Rifka en ik hadden nog genoeg tijd om ons plan voor te bereiden. De laatste nacht, van kamp dus. Die hadden we uitgezocht om te knippen. Als we dan betrappt zouden worden, kon niemand ons meer naar huis sturen.

Rifka kwam ook met een speciale schaar aanzetten. Een lange, zwarte. We zaten bij de Paarse Plas. Rifka haalde ’m uit het niets tevoorschijn.

‘Kijk, Duuf. Dit noem ik nog eens scherp!’ Ze deed de schaar open en stopte voor de grap haar wijsvinger tussen de messen. ‘Als ik nu knip,’ zei ze, ‘ligt m’n hele vinger eraf.’

‘Doe maar niet.’

Rifka glimlachte en zei: ‘Dat staartje gaat er straks in één keer aan.’

‘Af,’ zei ik.

‘Nee aan,’ zei Rifka. ‘Zo heet dat toevallig.’ Ze hield de schaar een eindje omhoog en knipte er een paar keer mee in de lucht. Tjak. Tjak. Je kon horen hoe scherp die was.

‘Wil jij een stukje van mijn haar?’ vroeg ze toen zomaar ineens.

‘Hoe bedoel je?’

Tjak. Het was al gebeurd. Rifka had een pluk van haar eigen haar afgeknipt. Een krul. Ze gaf ’m aan mij. ‘Nu wil ik ook een stukje van jouw haar,’ zei ze.

Nog voor ik iets kon zeggen, bewoog ze de schaar naar mijn hoofd. Maar daar schrok ik van, dus draaide ik mijn hoofd weg. Een punt van de schaar prikte in mijn wang.

‘Au!’ riep ik.

‘Je bloedt,’ zei Rifka.

Ik voelde aan mijn wang. Nat. Ik kan niet goed tegen bloed.

‘Doet het pijn?’ vroeg Rifka.

Ik schudde mijn hoofd en keek naar mijn hand. Rood. Ik voelde mezelf duizelig worden. Iets drukte tegen mijn wang aan. Het was zacht. De mouw van Rifka’s witte trui.

‘Moet je kijken, Duuf!’ Rifka’s stem klonk hoog en hard. ‘Echt veel bloed! Niet meer normaal!’

Mijn hoofd bewoog naar de net nog witte trui. Ook rood. Ik viel bijna flauw.